

vi handle forsvarligt, naar vi med let Hjærte og glad Sind gaa til at træffe store — og efter mit Støn endog unyttige — Foranstaltninger med uhyre Beføstninger, hvis Afholdelse vi lægge over paa den kommende Slægt, og jeg tror lige paa lidt, det er muligt, at vi kunne standse Udviklingen i nogle Aar og ikke befatte os med andet end at bygge Banegaarde i Kjøbenhavn. Jeg tror, der er Krav, der ville paatvinge sig med en saadan Nødvendighed, at vi ere nødte til at løse ogsaa dem. Jeg er enig med den højtæredede Minister i hans Udtalelse i Gaar, da han sagde, at det glædede ham, man vilde gøre noget og ikke sige: Nu ere vi i Bekneb, nu holde vi op, nu maa vi spare og ingen Ting gøre. Nej, det ere vist alle enige om, at vi skulle ikke holde op, men vi skulle bare altid sørge for at gøre noget, der er sund Fornuft i. Jeg tror, som sagt, at hvis vi kunne løse de Opgaver, der uvilkaarlig ville frembyde sig for os til Løsning i den allernærmeste Tid, ikke mindst saadanne, der ere foranledigede ved den Bevægelse, der har givet sig saa stærkt Udslag i vort Land i det sidste Aarstid, blive vi nødte til at tage Neb i Sejlene paa dette Punkt; thi have vi først sagt A, maa vi ogsaa sige B. Den Tanke er aldeles urigtig, at vi med Henhyn til Kjøbenhavns Banegaardsforhold kunne blive staaende nu i et Tidrum af ikke ganske saa Aar. Det, vi nu vedtage, gør kun ondt værre; det tjener ikke til den allerfjerneste Nytte. Naar vi have bygget en Banegaard paa Østerbro og delt Godstrafikken i 2 Dele med Halvdelen til hver Side — vi behøve ikke at gøre noget for det, Østbanegaarden bliver saa godt beliggende for Kjøbenhavn, at Trafikken nok af sig selv skal søge derhen — have vi ikke nødig at sørge for mere Plads til Godstrafikken i den første Menneskealder, det kan jo dog ikke nytte at gøre sig Forhaabninger om, at vi skulle kunne blive en Storstad, en Millionby, hvad Trafikken angaar; det blive vi aldrig; hvor skalde Betingelserne komme fra i saa Henseende? Jeg kan derfor ikke — hvor ubehageligt det end er stadig at staa alene eller som et lille Mindretal — bringe det over mit Sind at stemme for det Forslag, der her foreligger fra Flertallet, og maa, uagtet jeg ved, det er ørkesløst, henstille til Tingets ærede Medlemmer at følge Mindretallet; det er i alt Fald forsvarligt, og der er ikke slaet noget i Stykker ved at vente. Det eneste, man kunde sige gif i Stykker ved nu at blive staaende ved det, som Mindretallet foreslaar, er jo, som alle de Herrer bekendt, Overenskomsten mellem Staten og Kjøben-

havns Kommune om Mageffekte af Grundarealer til de store ny Anlæg. Jeg skal visselig ikke komme ind paa en Kritik af denne Overenskomst; men den er i alt Fald af en saadan Bestaafenhed, at vil man se praktisk og økonomisk paa Sagen, kan man ikke gøre Staten en større Tjeneste end ved at rive den i Stykker. Det har jeg en Gang godtgjort, det skal jeg ikke komme ind paa mere. Jeg skal altsaa anbefale at stemme for det af Mindretallet stillede Forslag.

Fogtmand: Heller ikke jeg skal opholde det høje Ting længe med de Betragtninger, jeg finder Anledning til at fremkomme med, saa meget mindre som jeg med Henhyn til Omfanget af de Anlæg, der er Tale om, er enig i de Betragtninger, som ere fremsatte af den ærede sidste Taler (N. Andersen [Tisted Amts 3dje Valgkreds]), og som jo ere fremsatte her baade i Aar og i Fjor af det samme ærede Medlem med en saadan Klarhed, at alle Medlemmer i denne Sal, selv om de kun have haft denne Adgang dertil, maa have en sikker Overbevisning om, hvad det er her foreligger, og hvilken Betydning det Valg har, her skal træffes. Vi bevilgede jo i Gaar en Lov om private Jærnbaneanlæg. Ganste vist var den ikke gjort op i Penge, saa man nu kunde sige, hvad den til de forskellige Sider vilde koste, men man kunde dog nogenlunde danne sig et Støn om, dels hvad Kommunerne og de private ville komme til at yde, naar denne Plan realiseres, og dels ogsaa opstille en Sandsynlighedsberegning over, hvad Statskassens Byrder i Anledning af dette Forslag ville være. Men nu kan jeg ikke frigøre mig for den Tanke, at denne Lov, som Flertallet foreslaar den affattet, og som den vil blive vedtagen, i Grunden er et Ekstratillæg til den Lov, vi vedtog i Gaar. Det blev sagt i Gaar, som Følge af at vi vilde ikke gaa ind paa de Betingelser, kunde vi heller ikke saa disse private Jærnbaner. Men en af disse Betingelser var ogsaa at vedtage dette store Projekt om de ny Banegaardsforhold ved Kjøbenhavn. Man vil jo ubetinget sige: En af Betingelserne for, at S i det hele saa Jærnbanerne, ogsaa de private, er, at S saa maa sluge denne Kamel med det samme! Det vil med andre Ord sige, at først bevilge vi Penge af Kommunerne og Statskassen til private Baner, men dernæst betale vi hderligere alle disse Penge her til Kjøbenhavn uden tvungende eller endogaa rimelig Nødvendighed. Det vil med andre Ord sige, at den Del af Statens Bidrag, der vil falde